

Торайғыров университетінің
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайғыров университета

**ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ**

Филологиялық серия
1997 жылдан бастап шығады

**ВЕСТНИК
ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТА**

Филологическая серия
Издается с 1997 года

ISSN 2710-3528

№ 2 (2022)

Павлодар

**НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
ТОРАЙГЫРОВ УНИВЕРСИТЕТА**

Филологическая серия

выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

О постановке на переучет периодического печатного издания,
информационного агентства и сетевого издания

№ KZ30VRY00029268

выдано

Министерством информации и общественного развития
Республики Казахстан

Тематическая направленность

публикация материалов в области филологии

Подписной индекс – 76132

<https://doi.org/10.48081/AHDL2386>

Бас редакторы – главный редактор

Жусупов Н. К.

д.ф.н., профессор

Заместитель главного редактора

Анесова А. Ж., *доктор PhD*

Ответственный секретарь

Уайханова М. А., *доктор PhD*

Редакция алқасы – Редакционная коллегия

Дементьев В. В., *д.ф.н., профессор (Российская Федерация)*

Еспенбетов А. С., *д.ф.н., профессор*

Трушев А. К., *д.ф.н., профессор*

Маслова В. А., *д.ф.н., профессор (Белоруссия)*

Пименова М. В., *д.ф.н., профессор (Российская Федерация)*

Баратова М. Н., *д.ф.н., профессор*

Аймухамбет Ж. А., *д.ф.н., профессор*

Шапауов Ә. Қ., *к.ф.н., профессор*

Шоқубаева З. Ж., *технический редактор*

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели

Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов

При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник Торайгыров университета» обязательна

© Торайгыров университет

<https://doi.org/10.48081/YPLO4619>***Д. Е. Капанова¹, Г. К. Исмагулова²**¹С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті,²Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,

Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қ.

АЙМАҚТЫҚ МӘДЕНИ ЗЕРТТЕУЛЕР – СТУДЕНТТІҢ НЕГІЗГІ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ДАМУДЫҢ ИНТЕРАКТИВТІ БІЛІМДІК РЕСУРСЫ

Шетел тілін оқыту және оны меңгеру халықтардың өзара әрекеттестігі мен ынтымақтастығын қамтамасыз етуі керек. Осыған байланысты шет тілдерін оқыту процесі тіларалық мәдениетаралық қатынасқа дайындыққа бағытталуы керек. Мәдени білімнің жетіспеушілігі коммуниканттардың бір тілде сөйлесуіне қарамастан, жиі түсінбеушілікке, тіпті қақтығыстарға алып келеді. Бұл мақалада авторлар екі жақты табысты байланысқа қол жеткізу үшін оқу процесіне ұлттық-аймақтық компонентті қосудың маңыздылығы мен қажеттілігіне назар аударады. Оқытудағы тәжірибе көрсеткендей, тек шет тілі оқылатын елдің мәдениетін зерттеуге бағытталған практика студенттердің өз аймақтық мәдениетіне қатысты фактілер мен құбылыстар туралы ақпаратты жеткізе алмайтындығына әкеледі, сондықтан нақты қарым-қатынас процесінде олар оның өзіндік ерекшелігін жеткілікті аша алмайды. Шет тілін оқытуда аймақтық мәдени зерттеулерді пайдалану оқытушы мен студенттер үшін тіл мен сол елдің мәдениетін меңгеруде кең мүмкіндіктер ашады. Алдарыңызға ұсынып отырған зерттеу жұмысының мақсаты - студенттердің коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған тәжірибе мен ақпарат алмасу барысында студенттің басқа елдер өкілдеріне отандық мәдениетпен таныстыру қабілетін пайдалана отырып, жұмыс тәсілдерінің кешенін әзірлеу және сынақтан өткізу. Бұл зерттеу ағылшын тілін А2, В1 деңгейінде меңгерген ЖОО студенттерімен жүргізілді.

Кілтті сөздер: өлкетану, компонент, этномәдени, тұлғаны мәдениаралық тәрбиелеу, аймақтық мәдениеттану, шетел тілін оқыту, коммуникативті құзыреттілік, әлеуметтік-мәдени білім.

Кіріспе

Шетел тілін үйрену – жоғары кәсіби білім берудің маңызды құрамдас бөлігі. Тілдер мен мәдениеттердің, оның ішінде аз зерттелген тілдер мен этникалық мәдениеттердің әртүрлілігін қолдауға бағытталған Еуропа Кеңесінің заманауи тіл саясаты мәдениетаралық құрал ретінде шет тілін білудің беделін арттыруға ықпал етеді.

Шетел тілін оқыту екі аспектіде қарастырылады: прагматикалық және жалпы білім беру [1, 8]. Жалпы білім беру компоненті ізгілік, тұлғалық-бағдарлы білім беру принциптері бойынша мәдениеттер диалогы жағдайында тұлғаны тәрбиелеу мен дамытумен, сол тілде сөйлейтін басқа халықтардың мәдениетіне құрметпен қарауды қалыптастырумен, ұлттық мәдениеттердің, оның ішінде өз мәдениетінің құндылықтары мен жетістіктері туралы түсініктерді байыту, әлеуметтік-мәдени және әлеуметтік лингвистикалық білім кеңістігін кеңейту, өз халқы мен халықтарының бейнесі мен өмір салтын оқытылатын тілдің елімен (яғни, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік лингвистикалық және әлеуметтік құзыреттіліктердің дамуымен) салыстыру және салыстыру қабілеттерін дамытумен тығыз байланысты.

Қазіргі уақытта тіл белгілі бір тілдік құралдар жүйесі ретінде емес, адам қызметінің аспектілерінің бірі ретінде қарастырылады, сондықтан шет тілін оқыту коммуникативті құзыреттілігін қалыптастыруға және дамытуға ықпал ететін саналы, танымдық және шығармашылық процесс болып табылады.

Тілге үйрету мәдениет негізінде және мәдениет арқылы жүзеге асырылады, бұл студенттің өзара байланысты коммуникативті және әлеуметтік-мәдени дамуы туралы пікірін қалыптастыруға мүмкіндік береді [2].

Қазақстанның Болон процесіне қосылуы біздің елдегі оқу орындарында шет тілдерін оқытуды жақсарту және өскелең ұрпақ пен студенттердің мәдениетаралық қарым-қатынас пен халықаралық ынтымақтастыққа дайындығын қалыптастыру бойынша шешімдер қабылдауға түрткі болды.

Өлкетану мәселесіне жүгіну бірқатар объективті себептерге байланысты. Сол объективті себептердің бірі шетел тілін оқытуда басқа пәндерге қарағанда білім беру мазмұнының ұлттық-аймақтық құрамдас бөлігі азырақ ескеріледі. Сонымен қатар, ұлттық-аймақтық компонентті ескере отырып, шетел тілін оқыту қажеттілігі басқа мәдениетті түсіну тек өз өлкесін білу негізінде ғана мүмкін болатындығымен тығыз байланысты.

Зерттеуші-ғалым Т. Ю. Тамбовкина атап өткендей, екі мәдениетті де дұрыс білмеу түсінбеушіліктің себебі, яғни мәдениетаралық қарым-қатынас

процесіндегі қақтығыстар мен дағдарыстардың көзі болып табылады [1, 2 – 5]. Ал, керісінше, әртүрлі тіл мен мәдениет өкілдерінің тұлғааралық қарым-қатынасы, егер коммуниканттар бір-біріне қызықты болса, екі жақ бір мақсатқа – өзара түсіністікке, мәдениетаралық коммуникация арқылы өзара байытуға ұмтылса, толық жүзеге асуы мүмкін. Әңгімелесуші жататын халықтың мәдениеті, дәстүрлері, әдет-ғұрыптары туралы ақпарат алмасу басқа мәдениет пен тілдің өкілін қызықтыруы мүмкін және одан әрі қарым-қатынас үшін себеп болуы мүмкін.

Ал, керісінше, әртүрлі тіл мен мәдениет өкілдерінің тұлғааралық қарым-қатынасы, егер коммуниканттар бір-біріне қызықты болса, екі жақ бір мақсатқа – өзара түсіністікке, мәдениетаралық коммуникация арқылы өзара байытуға ұмтылса, толық жүзеге асуы мүмкін.

Сұхбаттасып отырған кісінің мәдениеті, дәстүрлері, әдет-ғұрыптары туралы ақпарат алмасуы, басқа мәдениет пен тілдің өкілі қызығушылық танытып және одан әрі қарым-қатынас жасауға себеп болуы мүмкін.

Жалпы адамзаттық құндылықтардан хабардар болу ұлттық бірегейлік сезімді дамытудан бөлінбейді. Басқа елдердің өмірін тілімен бірге зерттей отырып, мектеп оқушылары алынған ақпаратты өздерінің туған елдерінің өмірімен салыстырады. Осы салыстырудың арқасында олар өз елдерінің жетістіктерін және оның проблемаларын көруге, өз халқының дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын құрметтеуге және бағалауға үйренеді. Ұлттық бірегейлік сезімі мектеп оқушыларының шетелдік қонақтарға ауылы, отбасы, өз елі, жері туралы және оның тарихы, қызықты географиялық маршруттары, ғылыми жетістіктері, өнер туындылары, дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары туралы айтуға дайындалып жатқандығының арқасында күшейе түседі.

Өз мәдениетін, тілін білмейінше, шетел тілін үйрену мүмкін емес. Жалпыадамзаттық құндылықтарды ұғыну ұлттық бірегейлік сезімін дамытумен біртұтас. Басқа елдердің өмірін олардың тілімен бірге зерттей отырып, оқушылар алған мәліметтерін туған елінің өмірімен салыстырады. Осы салыстырудың арқасында олар өз елінің жетістіктері мен проблемаларын көруге, өз халқының салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын құрметтеуге және бағалауға үйренеді. оқушылардың шетелден келген қонақтарға өз ауылы, отбасы, елі, аймағы, оның тарихы, қызықты географиялық бағыттары, ғылыми жетістіктері, өнер туындылары, салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары туралы әңгімелеуге дайындалуының арқасында ұлттық бірегейлік сезімі күшейеді.

Материалдар мен әдістері

Зерттеудің материалы ретінде жоғары кәсіби білім берудегі құзыреттілік көзқарасты, шетел тілдерін мәдениетаралық оқыту арқылы зерттеуге арналған отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектері алынды. Мақаланы

жазу барысында теориялық материалды жинау, мәтін талдау, саралау, салыстыру ж. т.б. әдіс-тәсілдер қолданылды.

Нәтижелер мен талқылау

Шетел тілі мәдениетін зерттеуге бағытталған қалыптасқан оқыту практикасы студенттердің өз аймақтық мәдениетіне қатысты фактілер мен құбылыстар туралы ақпаратты жеткізе алмайтындықтан, нақты қарым-қатынас барысында, олар оның өзіндік ерекшелігін ашып көрсетіп әлемдік мәдениетке қоса алмайды. Сондықтан алдымызға қойылатын міндет - тәжірибе мен ақпарат алмасу барысында студенттің басқа елдер өкілдеріне отандық мәдениетпен таныстыру қабілетін дамыту. Міне, сондықтан құзыреттілік моделінің құрылымында болашақ лингвист бакалавры үшін екі маңызды компонент атап көрсетілген: этномәдени және мәдениетаралық. Екі компонент те қарым-қатынастың жоғары деңгейімен сипатталатын және қарым-қатынасты неіздеп және ынталандырып оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы мүмкін болатын тұлғааралық қатынас жағдайында өтетін интерактивті әрекетте дамиды.

Маманның құнды қасиеті – шетелдік достарына, қызметтес серіктестеріне саяси, мәдени, әдеби, театрландырылған, музыкалық және өмір салаларындағы басқа да түрлі оқиғалар жайлы сөйлесу, өз аймағы мен оның ерекшеліктерін, дәстүрлері мен әдет-ғұрпын әсерлі етіп әңгімелеп беруінде. Сонымен, қазіргі әлем шындығы студенттердің шет тілдік қарым-қатынасты меңгеруге деген ұмтылысы мен басқа мәдениеттің кеңістігінде бағдарлай білу қабілетін анықтайды.

Этномәдени және әлеуметтік-мәдени білімнің жоғары деңгейі қоғамның интеллектуалды және адамгершілік әлеуетінің артуына әкеледі деп санайтын ғалымдармен келіспеуге болмайды, өйткені сол арқылы өз халқының құндылықтары мен жетістіктеріне және әлемдік мәдениеттің жалпыадамзаттық құндылықтарына қол жетімділік ашылады.

Аймақтық мәдениеттанудың ерекшелігі – ол әлеуметтік-мәдени, этномәдени және аймақтық / аймақтық білімнің интегративті бағыты мен әртүрлі гуманитарлық (тарих, этникалық және әлеуметтік психология, әлеуметтану, мәдениеттану, саяси экономика, физикалық, экономикалық география, халықтық педагогика) және басқа салаларды толығымен қамтиды.

Аймақтық мәдениеттанудың функционалдық міндеті, біріншіден, студенттерді туған елдің және тілін оқып жатқан елдердегі қоғам өмірінің әр түрлі жақтарын салыстырмалы және салғастырмалы талдау негіздерімен таныстыру; екіншіден, студенттердің зейінін сөйлеу тілі және сөйлеуге жат мінез-құлық моделі мен мазмұнын таңдау кезінде кәсіби тілдік қарым-қатынастың әлеуметтік-мәдени негіздерін ескеру қажеттілігіне аудару;

үшіншіден, ұлттық мәдениеттің этномәдени тұжырымдамаларын кеңейту және тереңдету былайша қарастырылады:

а) республика аумағын мекендейтін жергілікті халықтар мен этностардың стилі мен өмір салты;

ә) қоғам дамуының әр тарихи кезеңіндегі адамдардың материалдық және рухани қызметінің өнімі;

в) жеке тұлғаның, әлеуметтік топтың, қоғамның әлеуметтенуінің салдары;

г) тілін оқыған елдер мен халықтардың мәдени-тарихи дамуы туралы мәдени түсініктер; осы дамудың философиялық және діни негіздері; мәдениеттің барлық салаларындағы жетістіктер: өнерде, әдебиетте, музыкалық өмірде, театрда, халық шығармашылығында болып табылады.

В. В. Сафонованың, сыныпта оқушыларды бірлесіп зерттейтін елдердің әлеуметтік және мәдени өмірімен таныстыратын тар бағытты, географиялық бағдарланған міндеттерімен шектеліп қалмай, сонымен қатар әлеуметтік-педагогикалық білім мен әлеуметтік-мәдени деңгейлерін арттыру сияқты міндеттерді және өз аймағындағы, әлемдегі студент жастардың бастамаларына байланысты қазіргі заманның өзекті мәселелерін талқылау негізінде бакалаврлардың сауаттылығы; халықаралық біліммен және академиялық ұтқырлықпен, сондай-ақ экология, экономика, аймақтағы географиялық аймақтану мәселелерін енгізу қажет деген ескертуімен толықтай келісеміз [2, 236].

Аймақтық мәдениеттанудың міндеттері:

а) студенттерге интерактивті қоғамдағы мәдениеттер диалогының субъектілері ретіндегі рөлін, жоғары технологиялар саласында халықаралық байланыстар мен ғылыми және өндірістік ынтымақтастықтың дамып келе жатқандығын ашу;

б) студенттерді ұлттық және халықаралық деңгейдегі мәдениаралық қатынастың әртүрлі формаларымен таныстыру;

в) болашақ мамандарды ғылыми-мәдени жобаларға, шығармашылық зерттеу қызметіне, мәдени-ағартушылық туризмге тарту;

г) алдыңғы параграфта талқыланған оқытудың интерактивті әдістерін қолдана отырып, коммуникацияға бағытталған тапсырмалар арқылы жеке мәдениетті қалыптастыру;

д) Отанға деген сүйіспеншілікке, патриотизм сезімін, символика туралы білімін тереңдетуге, мерекелердің мақсаттарын, халықтық дәстүрлерді және интернационализм сезіміне, басқа мәдениетті құрметтеуді, толеранттылықты, ізгі ниетте бір әлемде бірге өмір сүруге және бірге әрекет ету қабілетіне тәрбиелеу.

Қорытынды

Мұндай міндеттер қою шет тілінің қоғамда жаңа дүние туралы байланыс пен білім беру құралы ретінде ғана емес, сұранысқа ие болуына байланысты. Сонымен, шет тілдік білім беруде мәдени әлеуметтану сияқты әлеуметтік-педагогикалық бағыт та дамып келеді, ол қоғамда өмір сүретін субмәдениеттерді сияқты, тілдер мен мәдениеттерді бірге зерттеумен сипатталады. Шетел тілін оқытудың отандық және шетелдік теориясы мен әдістемесінде шет тілдік білім беру мазмұнының мәдени аспектісі саласында бай тәжірибе жинақталған.

Е. М. Верещагин, В. В. Костомаров, В. В. Сафонова, Т. Ю. Тамбовкина, Г. Д. Томахина, В. П. Фурманованың және тағы басқалардың еңбектерінен айқын болғанындай, ғалымдар өз зерттеулерін тіл мәдениеті мен мәдениеттерді бірлесіп зерттеу, мәдениаралық қарым-қатынас, этномәдени білім беру сияқты тақырыптарға кездейсоқ арнаған жоқ. Ғалымдар студенттер шетелдік және отандық мәдениеттің ерекшеліктерін бір уақытта зерттеп, зерттеліп жатқан тіл мен өз елінің портретін объективті түрде ұсынуы керек деп санайды [3, 56].

Шетелдік кәсіби қарым-қатынастың мәдени қанықтылығы дидактикалық өзара әрекеттесетін мәдениеттер шеңберінің кеңею принципі бойынша халықтар мен олардың мәдениеттерін тар аймақтық зерттеу шеңберінен шығуға жағдай жасайды, соңғыларын қоғамның мәдени-тарихи даму призмасы арқылы кең мәдени контексте қарастыру [4, 27]

Этномәдени тәсілдемесі жергілікті халықтардың тарихы, олардың өзіндік ерекшелігі, шығармашылығы, ән мен би фольклоры туралы мәтіндерді шетел тілін кәсіби қарым-қатынасқа үйрету мазмұнына қосуға мүмкіндік береді және осы мәтіндер негізінде күнделікті өмірден алынған қарым-қатынас жағдайларын жасайды. Этномәдени тәсілдемесі өз халқының тәжірибесін басқа халықтарға жеткізу үшін шет тіліндегі отандық мәдениет туралы білімді өзектендіруге ықпал етеді [5, 175].

Мәдениетаралық тәсілдеме өз кезегінде бір территорияда тұратын әр түрлі ұлт өкілдері арасындағы ұлттық деңгейде, сондай-ақ әр түрлі мемлекеттердің халықтары арасындағы халықаралық деңгейде шетел тілінің кәсіби қарым-қатынасын үйренуге жағдай жасайды.

Қарым-қатынас әртүрлі ақпарат көздерінен алынған түпнұсқалық мәтіндерге негізделген [6, 20], [7, 8 – 12].

Сонымен, алдарыңызға ұсынылған мақалада біз шетел тілін оқытудағы мазмұнның ұлттық-аймақтық компонентінің өзектілігін қарастырдық. Ғылыми-әдістемелік әдебиеттерді зерттеу және талдау нәтижесінде шет тілі сабағының мазмұнына ұлттық компоненттің қосылуы мәдениеттер диалогында толыққанды серіктес болуға мүмкіндік береді тұжырым жасауға мүмкіндік берді.

Тіл арқылы үйреніп отырған елді тани отырып, оқушы өз халқының жалпы адамзаттық мәдениетке қосқан үлесін анықтауға үйренеді. Шетел тілін үйрену процесінде шет тіл мәдениетін игеру орын алатындығы даусыз, яғни өркениет үдерісінде жинақталған рухани-адамгершілік құндылықтар тілін үйреніп жатқан ел халқының өркениет процесінде жинақтаған рухани-адамгершілік құндылықтар жиынтығы. Алайда бұл үдерісте өзінің мәдениеті, өлкесі және басқа да құнды фактілер туралы ақпаратты баяндау білігі айтарлықтай маңызды.

ПАЙДАЛАНҒАН ДЕРЕКТЕР ТІЗІМІ

1 **Бим, И. Л.** Языковой плюрализм – веление времени // Преподаватель. 2001. – № 1. – С. 7–8.

2 **Тамбовкина, Т. Ю.** О некоторых принципах построения интегрированного курса «Иностранный язык и регионоведение» // Иностранный язык в школе. – 1996. – № 5. – С. 2 – 5.

3 **Сафонова, В. В.** Изучение языков международного общения в контексте диалога культур. / В. В. Сафонова. – Воронеж : «Истоки», 1996. – С. 172–174.

4 **Сафонова, В. В.** Социокультурный подход к обучению иностранному языку как специальности : дис. ... д.п.н. : 13.00.02 / Сафонова Виктория Викторовна. – Москва, 1992. – 128 с.

5 **Зимняя, И. А.** Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – 42 с.

6 **Исабекова, Г. Б, Атемова Қ. Т.** «Көпмәдениетті және этномәдениетті білім берудің ерекшелектері» / Заманауи педагогика және білім. Проблемалар, мүмкіндіктер және даму болашағы. Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Тараз, 2016, 13 – 14 мамыр т. 2.

7 **Фурманова, В. П.** Межкультурная коммуникация и культурно-языковая прагматика в теории и практике преподавания иностранных языков : автореф. дисс. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Фурманова Валентина Павловна. – М., 1994. – 58 с.

8 **Насырова, А. А.** Формирование регионально-ориентированной коммуникативной компетенции бакалавра лингвистики : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.08: / Насырова Анна Анатольевна. – Калининград, 2013. – С. 8–12.

9 **Подласый, И. П.** Педагогика. Новый курс : Учебник для студентов педагогических вузов. – М., 1999. – 574 с.

10 **G. Ismagulova, O. Polevaya, D. Kapanova, M. Kulakhmetova.** Experimental Work on the Formation of Intercultural Communication Subject

REFERENCES

1 **Bim, I. L.** Yazykovoy plyuralizm – veleniye vremeni [Linguistic pluralism is the call of the times] // In Prepodavatel. – 2001. – № 1. – P. 7 – 8.

2 **Tambovkina, T. YU.** O nekotorykh printsipakh postroyeniya integrirovannogo kursa «Inostranny yazyk i regionovedeniye» [About some principles of building an integrated course «Foreign Language and Regional Studies»] // Inostranny yazyk v shkole.– 1996. – № 5. – P. 2–5.

3 **Safonova, V. V.** Izucheniye yazykov mezhdunarodnogo obshcheniya v kontekste dialoga kul'tur [The study of languages of international communication in the context of the dialogue of cultures] / V. V. Safonova. – Voronezh : «Istoki», 1996. – P. 172 – 174.

4 **Safonova, V. V.** Sotsiokul'turnyy podkhod k obucheniyu inostrannomu yazyku kak spetsial'nosti [Sociocultural approach to teaching a foreign language as a specialty] : dis. ... d. p. n.: 13.00.02 / Safonova Viktoriya Viktorovna. – Moscow, 1992. – 128 p.

5 **Zimnyaya, I. A.** Klyuchevyye kompetentsii - novaya paradigma rezul'tata obrazovaniya [Key competencies – a new paradigm of educational outcomes] // Vyssheye obrazovaniye segodnya. – 2003. – № 5. – 42 p.

6 **İsabekova, G. B., Atemova Q. T.** «Köpmädenietti jäne étnomädenietti bilim berwdiñ erekşelekteri» [Features of multicultural and ethnocultural education] / Zamanawı pedagogıka jäne bilim. Problemalar, mümkindikter jäne damw bolaşağı. Xalıqaralıq ǵılımi- praktikalıq konferenciya materialdarı. – Taraz, 2016, 13-14 mamir. 2 Vol. 2

7 **Furmanova, V. P.** Mezhekul'turnaya kommunikatsiya i kul'turno-yazykovaya pragmatika v teorii i praktike prepodavaniya inostrannykh yazykov [Intercultural communication and cultural and linguistic pragmatics in the theory and practice of teaching foreign languages] : avtoref. diss...d-ra ped. Nauk : 13.00.02 / Furmanova Valentina Pavlovna. – Moscow, 1994. – 58 p.

8 **Nasyrova, A. A.** Formirovaniye regional'no-oriyentirovannoy kommunikativnoy kompetentsii bakalavra lingvistiki [Formation of regionally-oriented communicative competence of the Bachelor of Linguistics] : avtoref. dis...kand. ped. nauk : 13.00.08. / Nasyrova Anna Anatol'yevna. – Kaliningrad, 2013. – P. 8–12.

9 **Podlasyy, I. P.** Pedagogika. Novyy kurs : Uchebnik dlya studentov pedagogicheskikh vuzov [Pedagogy. New Course : A Textbook for Students of Pedagogical Universities] – Moscow, 1999. – 574 p.

10 **G. Ismagulova, O. Polevaya, D. Kapanova, M. Kulakhmetova.** Experimental Work on the Formation of Intercultural Communication Subject in the Educational Environment of Pedagogical Institution Man In India. – 97 (6). – P. 411 – 431 © Serials Publications.

Материал баспаға 13.06.22 түсті.

*Д. Е. Капанова¹, Г. К. Исмагулова²

¹Казахский агротехнический университет имени С. Сейфуллина,
Республика Казахстан, г. Нур-Султан;

²Евразийский национальный университет имени Л. Н. Гумилева,
Республика Казахстан, г. Нур-Султан.

Материал поступил в редакцию 13.06.22.

РЕГИОНАЛЬНЫЕ КУЛЬТУРНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ – ИНТЕРАКТИВНЫЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ РЕСУРС ДЛЯ РАЗВИТИЯ КЛЮЧЕВЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ

Обучение иностранному языку и овладение им должно обеспечить взаимодействие и сотрудничество народов. В этой связи процесс обучения ИЯ должен быть направлен на подготовку к межъязыковому межкультурному общению. Отсутствие культурологических знаний приводит зачастую к непониманию и даже к конфликтам, несмотря на тот факт, что коммуниканты общаются на одном языке. В данной статье авторы обращают внимание на важность и необходимость включения в процесс обучения национально регионального компонента для достижения успешной двусторонней коммуникации. Предыдущий опыт педагогической деятельности показывает, что практика, ориентированная только на изучение культуры страны изучаемого иностранного языка, приводит к тому, что студенты не могут передать информацию о фактах и явлениях, связанных с собственной региональной культурой и, следовательно, в процессе реальной коммуникации не способны раскрывать ее своеобразие.

Ключевые слова: краеведение, компонент, этнокультурное, межкультурное образование, краеведческая культурология,

обучение иностранному языку, коммуникативная компетентность, социокультурное образование

*D. E. Kapanova¹, G. K. Ismagulova²

¹S. Seifullin Kazakh Agro Technical University,
Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan

²L. N. Gumilyov Eurasian National University,
Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan.

Material received on 13.06.22.

REGIONAL CULTURAL RESEARCH - INTERACTIVE EDUCATIONAL RESOURCE FOR THE DEVELOPMENT OF KEY COMPETENCIES OF STUDENTS

Teaching a foreign language and mastering it should ensure the interaction and cooperation of peoples. In this regard, the learning process of foreign languages should be aimed at preparing for interlingual intercultural communication. Lack of cultural knowledge often leads to misunderstanding and even to conflicts, despite the fact that the communicants communicate in the same language. In this article, the authors draw attention to the importance and necessity of including the national-regional component in the learning process in order to achieve successful two-way communication. Previous experience in teaching shows that practice focused only on studying the culture of the country of the foreign language being studied leads to the fact that students cannot convey information about facts and phenomena related to their own regional culture and, therefore, in the process of real communication, they are not able to reveal its originality.

Keywords: local history, component, ethnocultural, intercultural education, local history cultural studies, foreign language teaching, communicative competence, sociocultural education

Теруге 13.06.2022 ж. жіберілді. Басуға 30.06.2022 ж. қол қойылды.
Электронды баспа
2,19 МБ RAM
Шартты баспа табағы 18,65. Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша.
Компьютерде беттеген: А. К. Мыржикова
Корректор: А. Р. Омарова
Тапсырыс № 3937

Сдано в набор 13.06.2022 г. Подписано в печать 30.06.2022 г.
Электронное издание
2,19 МБ RAM
Усл. печ. л. 18,65. Тираж 300 экз. Цена договорная.
Компьютерная верстка: А. К. Мыржикова
Корректор: А. Р. Омарова
Заказ № 3937

«Toraighyrov University» баспасынан басылып шығарылған
Торайғыров университеті
140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

«Toraighyrov University» баспасы
Торайғыров университеті
140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.
67-36-69
e-mail: kereku@tou.edu.kz
www.vestnik.tou.edu.kz